

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก

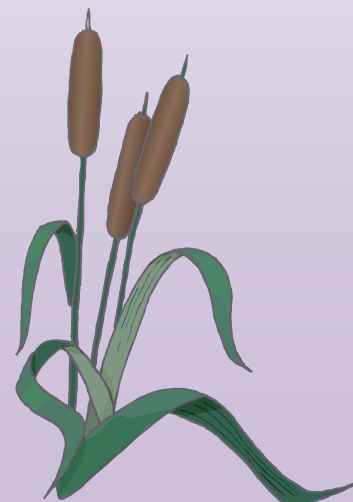
คู่มือศูนย์อาชีพเพื่อการมีงานทำ

ศูนย์อาชีพเพื่อการมีงานทำเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทักษะอาชีพเพื่อให้
นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน มุ่งเน้นให้นักเรียน เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง รู้จักคิดทำ
และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมทักษะอาชีพตามสภาพ
เวลา กำลัง ความสามารถอันจะก่อให้เกิดนิสัยรักการทำงาน คุณธรรม ที่เอื้อประโยชน์
ต่อตนเองและสังคม ตลอดจนเสริมสร้างค่านิยมในการคิดสร้างงาน

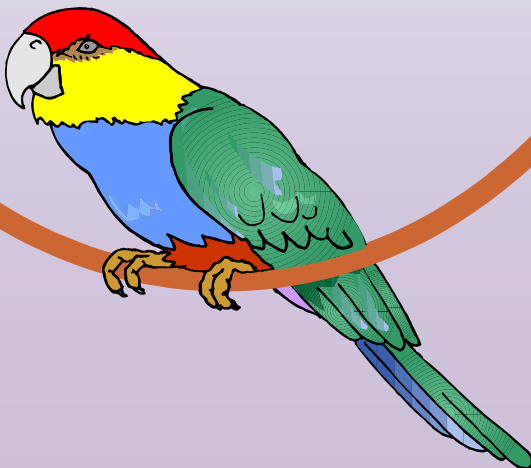
คณะผู้จัดทำมีความมุ่งมั่นในการจัดทำศูนย์อาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่มุ่งเน้นให้
ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพตามธรรมชาติรายวิชา สามารถนำไปประกอบอาชีพ
ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน
สังคมได้อย่างปกติสุข

คณะผู้จัดทำ

คณะผู้จัดทำ

นายสมศักดิ์ แสงประเสริฐ	ผู้อำนวยการโรงเรียน
นางทักษิณา ทองญวน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
นายเกรียงไกร อ่อนยิ้ม	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
นางสาววรินทร์ทิพย์ หมี่แสน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
นางสาวรัชณี บุญยะทิม	ครู
นางประภา กลีบหอม	ครู
นายชัยพร นังคัล	พนักงานราชการ
นายธวัชชัย วงษ์แขกหล้า	พนักงานราชการ
นายฉอ้อน เอี่ยมอินทร์	พนักงานราชการ
นางบังอร จันทรชุ่ม	พนักงานราชการ
นางสาวนงค์เขาวัว จันผง	พนักงานราชการ

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่ผ่านมาคนส่วนใหญ่มักเข้าใจว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นเรื่องของเกษตรกรในชนบทเท่านั้น แต่แท้จริงแล้วความหมายของ พอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงย่ำตลอดเวลากว่า 50 ปีที่ได้พระราชทานแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงการสร้างความปลอดภัยที่สมดุลผสมผสานพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง จากนั้นจึงค่อยพัฒนาสู่การรวมกลุ่มเพื่อร่วมกันต่อยอดการผลิตในเชิงพาณิชย์ที่เหมาะสมกับชุมชนของตน ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าไม่เพียงจะแก้ไขปัญหาภาระหนี้สินของเกษตรกรได้เท่านั้น แต่ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการทำงานในทุกสาขาอาชีพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกด้วย ดังนั้น เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ในปี 2549 และวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษาในปี 2550 ประกอบกับปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอย จากปัญหาการเมืองเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้น การน้อมนำแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต จึงน่าจะเป็นหนทางในการสร้างความเข้มแข็งกับระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถยืนหยัดท่ามกลางสถานการณ์การแข่งขันที่รุนแรง กระแสทร่วงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงได้ขอเชิญชวนชาวไทยทุกหมู่เหล่าบอกรักในหลวง โดยรวมใจกันนำแนวทางพระราชดำริสของพระองค์ท่านมาปฏิบัติจริง และสร้างชีวิตที่ดีขึ้นอย่าง พอมีพอกิน พอใช้ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการ ทำบัญชี มีพอใช้ ให้พอคู่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้ฝึกการพัฒนางานอาชีพ
2. นักเรียนและบุคคลทั่วไป สนใจผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. สามารถนำผลผลิตที่เป็นงานฝีมือของตนเองมาจำหน่ายเพื่อหารายได้เสริมระหว่างเรียน

การคิดต้นทุน กำไร และกำหนดราคาขาย

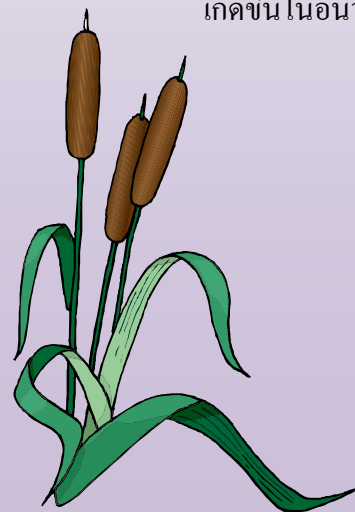
ต้นทุน หมายถึง ทรัพย์สินทั้งหลายที่นำมาลงไว้ในขณะที่แรกเริ่มดำเนินการและนำมาลงเพิ่มเติมภายหลัง ตลอดจนกำไรในการค้าสำหรับปี ซึ่งเจ้าของไม่ได้ถอนไปแต่สมทบรวมเข้าไว้กับทุนเก่า ต้นทุนไม่จำเป็นต้องเป็นเงินสดอย่างเดียว อาจเป็นสิ่งของอย่างอื่นด้วยก็ได้ เช่น เครื่องแต่งร้าน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน สินค้า ยานพาหนะ เป็นต้น

ราคาขาย หมายถึง ราคาที่ขายสินค้าไป ซึ่งอาจได้เงินมากกว่าหรือน้อยกว่าต้นทุนก็ได้ ในการกำหนดราคาขายนั้นมักจะยึดปัจจัยเกี่ยวข้องหลายประการ เช่น ต้นทุนชนิดของผลิตภัณฑ์ สถานะการแข่งขัน ความต้องการของตลาด ราคาควบคุม ฯลฯ และหากกิจการใดมีนโยบายราคาที่กำหนดไว้แน่นอน

- **ค่านิยม** ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน ดังนี้

- **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
- **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
- **การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมทักษะอาชีพ

1. กิจกรรมทักษะอาชีพในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เป็นกิจกรรมของนักเรียนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสร้างนิสัย ทักษะคิด รู้จักคิด ทำ แก้ปัญหาด้วยตนเอง ตลอดจนเป็นกระบวนการเสริมสร้างค่านิยมในการรู้จักทำงานเพื่อเลี้ยงชีพ และประกอบอาชีพสุจริต
2. กิจกรรมทักษะอาชีพในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. กิจกรรมทักษะอาชีพในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. กิจกรรมทักษะอาชีพในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เป็นกิจกรรมอิสระตามความสนใจของผู้เรียน ใ้รักเรียนรู้และเห็นประโยชน์จากการทำงาน โดยเลือกเนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ดำเนินกิจกรรมหลายรูปแบบ ประยุกต์เป็นกิจกรรมเสริมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมในวาระพิเศษ

- แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

" ถ้าไม่มี เศรษฐกิจพอเพียง เวลาไฟดับ ...
จะพังหมด จะทำอะไร. ที่ที่ต้องใช้ไฟฟ้าก็ต้องแย่ไป.
... หากมี เศรษฐกิจพอเพียง แบบไม่เต็มที่
ถ้าเรามีเครื่องปั่นไฟ ก็ให้ปั่นไฟ
หรือถ้าขึ้นโบราณกว่า มีดก็จุดเทียน
คือมีทางที่จะแก้ปัญหาเสมอ.
... ฉะนั้น เศรษฐกิจพอเพียง นี้ ก็มีเป็นขั้น ๆ
แต่จะบอกว่า เศรษฐกิจพอเพียง นี้
ให้พอเพียงเฉพาะตัวเองร้อยเปอร์เซ็นต์ นี่เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้.
จะต้องมีการแลกเปลี่ยน ต้องมีการช่วยกัน.
..... พอเพียงในทฤษฎีหลวงนี้ คือให้สามารถที่จะดำเนินงานได้. "

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 23 ธันวาคม 2542

งานกระดาษสา

ศูนย์อาชีพเพื่อการมีงานทำ

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	กิจกรรม	แนวคิด
พอประมาณ พอเหมาะพอควร - ใช้หลักสัปปริสธรรม 7 - ตามศักยภาพของตนเอง - สมดุลกับอัตรภาพ มีเหตุ มีผล - มีหลักการ - มีข้อมูลสนับสนุน - อธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นได้ - มีความโปร่งใส ชัดเจน สร้างภูมิคุ้มกัน - มีศีล มีธรรม - มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ - มีวินัย	1. ฐานการเรียนรู้ โรงสีข้าว 2. ฐานการเรียนรู้ อธิบถ์ถ่อประสาน 3. ฐานการเรียนรู้ ผลิตน้ำดื่ม 4. ฐานการเรียนรู้ ตัดเย็บเสื้อผ้า 5. ฐานการเรียนรู้ ผลิตภัณท์กระดาษสา 6. ฐานการเรียนรู้ การจำหน่ายสินค้าเชิงพาณิชย์	- มีข้อมูล - รู้ตน (สัปปริสธรรม 7) - รู้ตน รู้บุคคล (หลักสัปปริสธรรม 7) - รู้รอบ ใช้ข้อมูลเป็น - คิดวิเคราะห์ - วางแผน - อธิบายสิ่งที่ทำ - ยืนยันความถูกต้อง - ได้หลักธรรม - เห็นแนวทางการดำเนินชีวิต - มีวินัย มีความซื่อสัตย์ - มีความสามัคคี

ประกอบด้วยชนเผ่าต่าง ๆ อาทิเช่น เผ่าม้ง เผ่ากระเหรี่ยง เผ่าลีซอ เผ่าเหยา และเผ่าไทย และมุ่งเน้นให้นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญ คือ

1) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิด สังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2) ความสามารถในการแก้ปัญหา รู้จักการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม ประยุกต์ความรู้ มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

3) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและ ความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ด้วยการปฏิบัติจริงในศูนย์การเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง

ที่มาและความสำคัญ

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตากเปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนสหศึกษา ประเภทประจำกินนอน จัดกิจกรรมการจัดการศึกษา “เพื่อชีวิตและสังคม” ให้เยาวชนของชาติ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ มีวัฒนธรรม คุณธรรม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม พึ่งตนเองและเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพรวมทั้งสามารถใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ในชีวิต ดังนั้น เมื่อนำแผนและนโยบายไปสู่การปฏิบัติในรูปของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา แนวทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนจากรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ มาใช้ในลักษณะบูรณาการ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ซึ่งการส่งเสริมดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ความรู้และทักษะหลายอย่างประกอบกัน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้นักเรียนมั่นใจในคุณค่าของการเรียนว่าสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง มั่นใจในศักยภาพของตน รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักแหล่งความรู้ รู้จักคิดแก้ปัญหา รู้จักสร้างงาน และมีคุณธรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

ตัดเย็บเสื้อผ้า

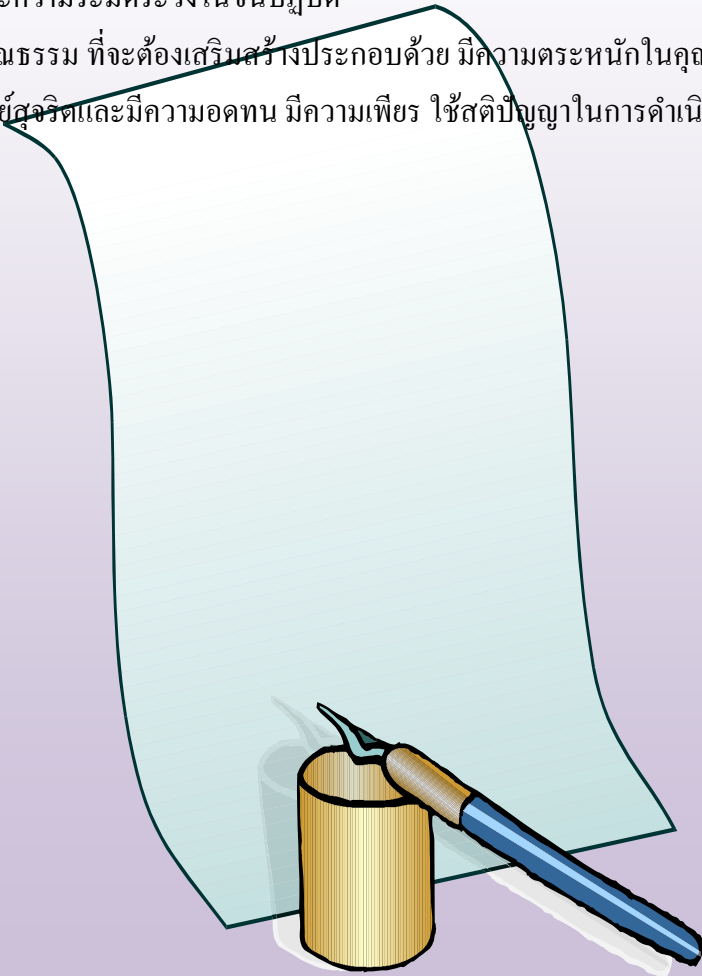
หลักการเฝ้าระวังการประยุกต์เศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับธุรกิจหรืออุตสาหกรรม

1. ใช้เทคโนโลยีที่ถูกหลักวิชาการแต่ราคาถูกลง
2. ใช้ทรัพยากรทุกชนิดอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพสูงสุด
3. เน้นการจ้างงานเป็นหลัก โดยไม่นำเทคโนโลยีมาทดแทนแรงงาน
ยกเว้น ในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่ผลิตภัณฑ์
4. มีขนาดการผลิตที่สอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ
5. ไม่โลภจนเกินไป และไม่เน้นกำไรระยะสั้นเป็นหลัก
6. ชื่อสัตย์สุจริตในการประกอบการไม่เอาเปรียบผู้บริโภคนและไม่เอาเปรียบ
เอาเปรียบแรงงานหรือลูกค้า ตลอดจนไม่เอาเปรียบผู้จำหน่าย
วัตถุดิบ
7. เน้นการกระจายความเสี่ยงจากการผลิตผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และ/หรือมี
ความสามารถในการปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ง่าย
8. เน้นการบริหารเสี่ยงต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ก่อหนี้จนเกินขีด
ความสามารถในการบริหารจัดการ
9. เน้นการใช้วัตถุดิบภายในท้องถิ่นและการตอบสนองตลาด ภายในท้องถิ่น
ภูมิภาคตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ ตามลำดับเป็นหลัก

การจำหน่ายสินค้าเชิงพาณิชย์

- **เงื่อนไข** การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ
- **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ
- **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

วัตถุประสงค์

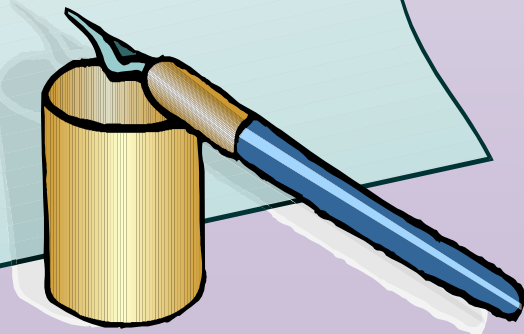
1. เพื่อน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับโครงการประกอบอาชีพ ได้อย่างมีคุณภาพ
2. นำผลงานที่เป็นฝีมือของตนเองเพื่อหารายได้เสริมระหว่างเรียน
3. เพื่อฝึกทักษะนิสัย การช่วยเหลือตนเอง การประหยัด การแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง
4. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และพึ่งตนเอง
5. มีกระบวนการในการทำงาน มีความคิดวิเคราะห์ วางแผน ปรับปรุงและพัฒนางานได้
6. มีคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน ประหยัด อดทนในการทำงาน
7. มีการช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสิ่งใจและการกระทำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

- **กรอบแนวคิด** เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อ **ความมั่นคง** และ **ความยั่งยืน** ของการพัฒนา
- **คุณลักษณะ** เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

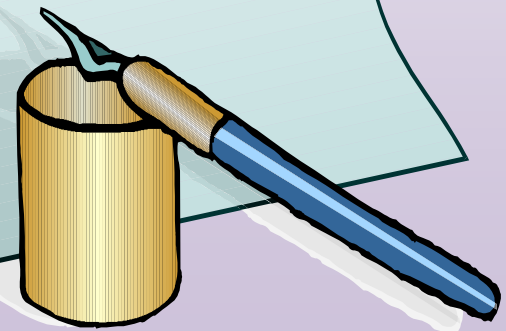
โดยคำนวณจากค่าใช้จ่ายที่เป็นจริงมากกว่าการคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหลายแล้วจึงการนั้นมักเกิดการผิดพลาดและไร้ผลเสมอ

กำไร หมายถึง ราคาสินค้าที่ขายได้เงินมากกว่าที่ซื้อมาหรือมากกว่าต้นทุนที่ลงไว้

(ราคาขาย – ต้นทุน)

ขาดทุน หมายถึง ราคาสินค้าที่ขายได้เงินน้อยกว่าที่ซื้อมาหรือน้อยกว่า

ต้นทุนที่ลงไว้ (ต้นทุน – ราคาขาย)

หน้า

คำนำ

ก

สารบัญ

ข

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

1

ศูนย์อาชีพเพื่อการมีงานทำ

7

ที่มาและความสำคัญ

8

ภาพความสำเร็จ

10

แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมทักษะอาชีพ

16

วัตถุประสงค์

17

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

18

คณะผู้จัดทำ

20

